महाराष्ट्र शासन.

क्रमांक : मग्रारो-२०१३/प्र.क्र.१४२/मग्रारो-१,
नवीन प्रशासकीय भवन, १६ वा मजला,
मादाम कामा मार्ग, राजगुरू हुतात्मा चौक,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२,
दिनांक : ०७ डिसेंबर, २०१३

प्रति,

विभागीय आयुक्त,
नागपूर

विषय : महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या शेतामध्ये प्रायोगिक तत्वावर इस्त्राईल तंत्रज्ञानावर आधारित संत्रा फळबाग लागवड कार्यक्रम राबविणे बाबत.

संदर्भ : १) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक : अकृअ/रोहयो/कावि/११३/२०१३ दिनांक २६ एप्रिल, २०१३.
२) आयुक्त, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक : आयुक्तालय/कृषि/९७७/२०१३ दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१३

उपरोक्त विषयाचा संदर्भ क्रमांक १ येथील आपला प्रस्ताव शासनास संदर्भ २ येथील पत्रान्वये प्राप्त झाला होता. सदर प्रकरणी आपणास असे कळविण्यात येत की, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत विदर्भातील नागपूर, अमरावती व वर्धा या जिल्हयात प्रत्येकी ५० हेक्टरच्या मर्यादेत वैयक्तिक लाभर्थ्याच्या शेतावर इस्त्राईल तंत्रज्ञानावर आधारित संत्रा फळबाग लागवड कार्यक्रम प्रायोगिक तत्वावर राबविण्यात यावा. सदर कार्यक्रमाचा कालावधी हा तीन वर्षाचा राहील.

२. नॅबकॉन्स (NABCONS) (NABARD Consultancy Services Pvt. Ltd.) या संस्थेने संत्रा या फळपिकासाठी निर्धारित केलेली इस्त्राईल तंत्रज्ञान लागवड पद्धतीचे तंतोतंत पालन करण्यात यावे. या बाबतचे नमुना अंदाजपत्रक सोबत जोडण्यात आले आहे. सदर कार्यक्रमात ठिबक सिंचनाचा वापर करणे अनिवार्य आहे. त्याकरिता ठिबक सिंचनासाठी येणारा खर्च हा कृषि विभागाच्या नियमित योजनेतून अभिसरणाद्वारे (Convergence) करण्यात यावा.

३. फळबाग लागवडीचे व्यवस्थापन, संरक्षण, फर्टीगेशन ईत्यादी बाबीवरील मजुरीचा खर्च स्वत: लाभार्थ्याने करणे अनिवार्य आहे. तसेच या कार्यक्रमांतर्गत दुसऱ्या व तिसऱ्या वर्षी जीवंत झाडाची टक्केवारी अनुक्रमे ९० टक्के व ९५ टक्के राखणे अनिवार्य आहे. सदर कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करतांना महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना कायद्यातील तरतूदींचा भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.व ६०:४० चे प्रमाण योग्य त्या स्तरावर ठेवण्यात यावे. तसेच नियमित फळबाग योजनेसाठी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयातील तरतूदींचे पालन करण्यात यावे. तसेच या कार्यक्रमाचा प्रगती अहवाल प्रत्येक ६ महिन्यांनी शासनास सादर करावा.

7/12/2013

(आर. विमला)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

आयुक्त, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना, नागपूर यांना विनंती करण्यात येते की, सदर कार्यक्रमाचे संनियंत्रण व आढावा आपल्या कार्यालयातील उपायुक्त (अधिक्षक कृषि अधिकारी) यांचे मार्फत वेळोवेळी घ्यावा.

Annexure I

INDICATIVE COST OF DEVELOPMENT OF MANDARIN ORANGE IN ONE HECTARE

Variety : Mandarin
Plant material : Budded plants

Spacing : - 6m x 3 m
No. of Plants :555
Mandays - Rs 162/day

A: Cost of Development

Sr. No.	Particulars	Cost in Rs. per Ha during									Reference to rates
		I Yr.		II Yr.		III Yr.		Unit Cost			
		Labour	Material	Labour	Material	Labour	Material	Labour	Material	Total	
1	Land Preparation (30 mandays)	4860	200					**4860**	**200**	**5060**	MREGS
2	Drain Line - 400 meter/ha (1m x 1m) - 169 mandays	27378	0					**27378**	**0**	**27378**	MREGS
3	Wind Break / Live Fencing - four sides at a distance of every 5 meter - 80 pits x 2 = 160 (double line) - 0.3 x 0.3 x 0.3 m - 2 mandays	**9780**	800					**9780**	**800**	**10580**	MREGS
4	Preparation of raised bed by machine considering cross section 0.94 sq. m. x 1552 m = 1459 cu.m . One labour can prepare 10 Cu. M. raise bed	0	23652					**0**	**23652**	**23652**	MREGS
5	Preparation of raised bed by labour using cross section of 0.27 sq. m per sq m x 1552 m = 419.04 . One labour for 10 Cu. M.	6804	0					**6804**	**0**	**6804**	MREGS
6	Dressing of bed prepared by machine @ Rs 6.5/cm.m. X 1459 = 9483	0						**0**	**0**	**0**	MREGS
7	Dressing of bed prepared by labourers @ Rs 6.5/cm.m. X 419 =2723	0						**0**	**0**	**0**	MREGS
8	Planting Material (Rs 35/plant including transport)	0	19425	0	1925			**0**	**21350**	**21350**	NRCC, Nagpur
9	Planting of grafts I year (8 Mandays) & Gap filling in year 2 (4 mandays)	1296	0	648				**1944**	**0**	**1944**	MREGS
10	Manures and Fertilisers		1982		3418		5316	**0**	**10716**	**10716**	MREGS
11	Application of Manure and Fertilizers	3240		4050		4860		**12150**	**0**	**12150**	MREGS
12	Plant Protection - material		600		900		1200	**0**	**2700**	**2700**	MREGS
13	Plant protection - 20 mandays	3240		4860		6480		**14580**	**0**	**14580**	MREGS
14	Interculture - Training and Pruning & cultivation of Intercrops – 80 mandays	12960		12960		12960		**38880**	**0**	**38880**	MREGS
15	Laying of Drip Irrigation system with Fertigation, maintenance, orchard management - 20 mandays	3240	25000					**3240**	**25000**	**28240**	
	Sub-total	**72798**	**71659**	**22518**	**6243**	**24300**	**6516**	**119616**	**84418**	**204034**	
	% of material & labour to total cost	**144457**		**28761**		**30816**		59	41	100	

\# Needs to be calculated as per recommended doses
@ Bamboo support may be excluded as it is financed as a separate investment.
$ Spacing of 6m x 3m only is recommended under Israeli technique

MREGS & Rs subsidy as per standard guidelines will comes from Agri. Dept.under convergence and labour charges for fertigation, orchard management and maintenance will be borne by individual farmer